

Державний кредитовий білет у 100 карбованців справжній шедевр нової української графіки за широтою використання традиційних форм, ґрунтовністю їх модернізації, багатством сюжетного ряду. Під лівою колоною стоїть підпис «Г.Нарбут. 18», на аверсі також ініціали «Г. Н.» [6]. Також в різні роки своєї творчої діяльності Г. Нарбут удосконалив, «намалював» 159 гербів козацьких і дворянських родів України [12].

Головною у творчості митця у 1917 р. була робота над графічною серією «Українська абетка», що стала найвищим злетом його обдарування. В малюнках до абетки виявилось властиве натурі художника поєднання фантастики, поетичності й гумору [5]. Особливо охоче малював Г. Нарбут архітектурні мотиви. Етюд церкви села Хохлівки «пішов» мандрувати по Нарбутових творах різного призначення. Її ж бачимо і на обгортці родових документів Нарбути, і в архітектурній композиції, де вона видніється крізь арку кам'яниці, та в інших творах [9].

Спадщина Г. Нарбути зайняла належне їй місце. Її вивчали і вивчають сьогодні сотні дослідників – любителі, вчені, корифеї мистецтва. Вони говорять: « Г. Нарбут – лицар російсько-української графіки» [11]. Г. Нарбут – це «найвидатніший український графік новітньої доби, митець, що з'являється раз на століття, індивідуальність світової міри, творець модерного у мистецтві і своєрідного українського стилю! Він не тільки підніс сучасне українське мистецтво, але у великій мірі попередив і став вище від інших світових творців новітнього мистецтва» [4].

1. Білоконь С. І. *Неизвестнаястатья В. К. Лукомсково о Г. И. Нарбуте // Сборникнаучныхтрудов: Материалиисследования. – Л.: Гос. эрмитаж, 1987.*
2. Білецький П. О. *Георгій Іванович Нарбут. Нарис про життя і творчість. – К., 1959.*
3. Білоконь С. І. *Нарбутівські сюжети // Збереження історико-культурних надбань Сіверщини (Материали шостої науково-практичної конференції). – Суми, 2007.*
4. Білоконь С. І. *Спогади Данила Щербанівського про Г. Нарбути // // Збереження історико-культурних надбань Сіверщини (Материали четвертої науково-практичної конференції). – Глухів, 2005.*
5. Білоконь С. І. *Із старого листування // Збереження історико-культурних надбань Сіверщини (Материали третьої науково-практичної конференції). – Глухів, 2004.*

ГЕОПОЛІТИЧНІ ПРІОРИТЕТИ ГЕТЬМАНА МАЗЕПИ ПІД КУТОМ ЗОРУ СУЧАСНИХ ДЕРЖАВОТВОРЧИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Юдіна Валерія Ярославівна

10 клас, спеціалізована школа І–ІІІ ступенів
з поглибленим вивченням іноземних мов №112 ім. Тараса Шевченка, м. Київ,
valeriia_phoenix@bigmir.net

З моменту здобуття Україною незалежності у 1991 р. її провідні політики та науковці намагаються визначити оптимальні геополітичні пріоритети. Ключовою проблемою при цьому є дилема зовнішньополітичної орієнтації України: Схід, чи Захід?

Проте ця дилема не вперше постала перед українськими державотворцями. Найбільш рельєфно вона окреслилася в роки гетьманства Івана Мазепи (1687 – 1709 рр.).

Сучасна українська наукова думка вирізняє такі геополітичні вектори країни, що склалися історично:

слов'янофільський; чорноморсько-адриатичної федерації українців, чехів, словен, сербів і хорватів; чорноморсько-балтійської федерації українців, білорусів, поляків і литовців; західноєвропейський; східно-західної рівноваги; геоцентричний.

Більшість дослідників схилялася й схиляється до тієї думки, що головною зовнішньополітичною проблемою Мазепи був вибір між Сходом і Заходом. При цьому, на мій погляд недостатня увага приділяється геоцентричному вектору геополітики гетьмана.

Сучасні науковці пов'язують геоцентричний вектор української політики з ім'ям і діяльністю Володимира Винниченка [5].

Як відомо, геополітика визначає життєздатність і міць тієї або іншої держави такими головними факторами: простір; природні багатства й економічний потенціал; населення (кількісний та якісний аспекти) [16].

Ретельний аналіз внутрішньої та зовнішньої політики Мазепи показує, що справжнім творцем геоцентричного вектора був саме він.

Дійсно, саме Мазепа доклав усіх зусиль для активізації усіх геополітичних чинників розбудови української держави. Зокрема, він, хоча й на короткий період, зміг об'єднати Лівобережжя з Правобережжям, доклав максимальних зусиль до колонізації Слобожанщини й південних регіонів України. Внаслідок його далекоглядної політики українське населення зростало не тільки кількісно – всіляко поліпшувалися його якісні показники, насамперед, – освіта. Бурхливо розвивалася економіка України.

За умов кількох десятиліть мирного розвитку така політика могла призвести до появи на політичній мапі Європи нової геополітичної потуги, яка ні в чому не поступалася би сусідам і була би в змозі перетворитися на суб'єкт міжнародної політики. Втім, Північна війна 1700 – 1721 рр. та імперська політика російського царя Петра I завадили такому розвитку подій.

Геоцентричний вектор державної політики України набув особливого значення на сучасному етапі. Так, тільки з потужною країною, з ефективною економікою і кваліфікованим населенням будуть рахуватися на міжнародній арені.

1. Андрусак М. Щедрою десницею Вашою: [Про будівництво храмів І. Мазепою] // Пам'ятки України. —1991.
2. Бантыш-Каменский. Жизнь Мазепы. М.: В типографии Августа Семена, 1834.
3. Бантыш-Каменский Д. Н. История Малой России от водворения славян в сей стране до уничтожения гетманства. – К., 1993.
4. Борщак І. Мазепа – людина й історичний діяч / Мазепа. К.: Мистецтво, 1993.
5. Булгаков В.А. Концептуальні засади визначення геополітичних пріоритетів України. Автореф. дис. канд. політ. наук. – К., 2002.

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ДРОГОБИЦЬКОГО ПЛАСТУ

Костик Галина

11 клас, Дрогобицької ЗОШ № 15 Львівської області
Науковий керівник: **Угрин Уляна Василівна**,
вчитель історії СЗШ № 2 м.Дрогобича

Актуальність теми дослідження. Розбудова української держави, її національно-культурне відродження, подальший розвиток демократичних процесів можливі лише за умови гідного ставлення до власної історії, повернення із далекого і близького минулого багатьох історичних фактів, подій, імен визначних людей, забутих або сфальсифікованих сторінок історії українського народу. Об'єктивне